

**د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امریکا متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) د قحطی د واردمخه خبرداري سیستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۱۹ کال د سپتامبر میاشتې له نولسمې څخه تر پنځه ویشتېمې نېټې پورې**

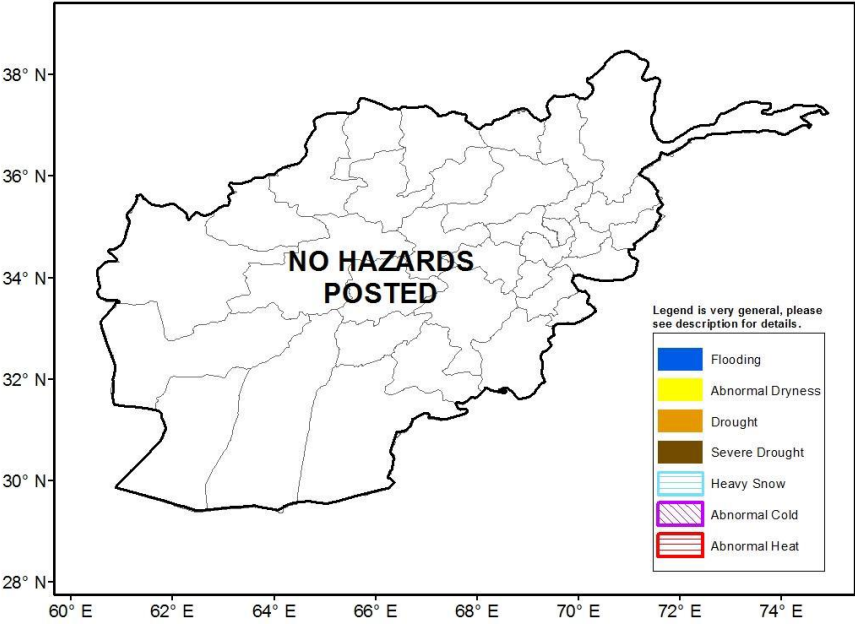
د تودوخې درجه:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې د تودوخې د درجې کچې په منځنۍ توگه توپیر درلود. د تودوخې د درجې مثبت انحرالونه د سانتي گراد د ۸ درجو په اندازه د هېواد په سویل او ختیځ کې او منفي انحرافونه د هېواد په شمالي سیمو کې په ثبت ورسېدل. د مني د موسم له پیل سره جوخت د تودوخې اندازه د کمیدو په حال کې وه. د تودوخې تر ټولو لوړه درجه د هېواد په ټیټو پرتو سیمو کې د سانتي گراد د ۳۵ درجو شاوخوا ته ورسېده. البته په ننګرهار ولایت کې یوه استیشن د سانتي گراد د ۴۰ درجو شاوخوا د تودوخې درجه هم ثبت کړه. د تر ټولو لوړو پرتو سیمو په استثنا په نورو سیمو کې د تودوخې تر ټولو ټیټه درجه په عمومي توگه د کنګل له درجې څخه لوړه وه.

د وړاندوينې پر بنسټ د سپتامبر میاشتې په وروستیو کې به په افغانستان کې له نورمالې کچې څخه ډېره تودوخه احساس شي. له نورمالې کچې څخه تر ټولو لوړ انحرافونه (د سانتي گراد ۸ تر ۱۲ درجو پورې) به د هېواد په شمال کې ولیدل شي. د هېواد په ګڼ شمېر ټیټو پرتو سیمو کې د سانتي گراد ۴۰ درجو ته د تودوخې د تر ټولو لوړې درجې د رسېدلو شونتیا شته.

ورښت:

د تېرو اوو ورځو په اوږدو کې هوا په موسمي لحاظ د افغانستان په ګڼ شمېر سیمو کې وچه وه. د نباتي پوښښ وضعیت اوس هم د قناعت وړ دی. خو له دې سره سره، په څو شمالي او سویلي ولایتونو کې د نباتاتو د روغتیا د شاخص شمېره ټیټه ده. د سویل کې د دغه شاخص د شمېره د ټیټوالي لامل کېدای شي په روان دویم موسم کې د ورښت کمښت او د هند د ورښت اقلیم وي. په راتلونکو اوو ورځو کې د سپتامبر میاشتې په وروستیو کې په هېواد کې په موسمي لحاظ د وچې هوا اټکل شوي ده.

د منځني آسيا د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا د ۲۰۱۹ کال د سپتامبر مياشتې له نولسمې څخه تر پنځه ويشتمې نېټې پورې

د تودوخې درجه:

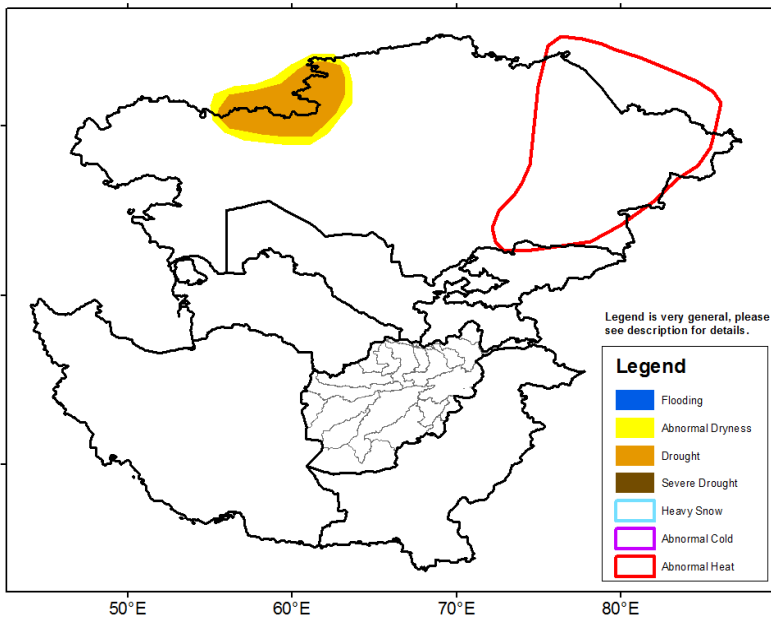
د سپتامبر مياشتې له لسمې څخه تر شپاړسمې نېټې پورې د سويلي قزاقستان، لويديځ ايران، ترکمنستان، ازبکستان، لويديځ تاجکستان او قرغيزستان په گډون د مرکزي آسيا په مرکزي برخو کې له نورمالې کچې څخه نېټه تودوخه ثبت شوه. برعکس، د قزاقستان په شمال او د سيمې په سويلي برخو کې د ايران د ختيځ، د افغانستان د سويل او پاکستان په گډون، چيرته چې مثبت انحرافونه د سانتي گراد د ۲ او ۹ درجو تر منځ ول، له نورمالې کچې څخه لوړه تودوخه ثبت شوه.

د اټکلونو له مخې په راتلونکو اوو ورځو کې به هوا د مرکزي آسيا په گڼ شمېر برخو کې، په تېره بيا د قزاقستان په ختيځ کې، له نورمال حالت څخه يوڅه ډېره توده شي. د قزاقستان په ختيځ باندې، چيرته چې تمه کېږي چې د تودوخې درجه په منځني توگه د سانتي گراد د ۶ درجو په اندازه له نورمالې کچې څخه لوړه شي، د غير نورمال هوا يو څو ضلعي رسم شوی دی.

ورښت:

د تېرې اونۍ په اوږدو کې د قزاقستان په ختيځ او د قرغيزستان په شمال کې ځای ځای خو د پام وړ (تر ۵۰ ملي مترو پورې) ورښتونه وشول. د قزاقستان په شمال کې په ورښتونو کې دغه وروستي زياتوالي د ورښتونو د لنډ مهالې (۳۰ ورځني) کمښت په خنثي کولو کې مرسته وکړه. خو له دې سره سره، د تېرو ۹۰ ورځو په اوږدو کې د ورښت لوی کسرونه د سيمې په شمال لويديځو برخو کې په خپل حال باندې پاتې شول. د قزاقستان د ځينو سيمو پر سر چې د ورښت د اوږدمهالې کسر او د نباتاتو د روغتيا د شاخص د خورا ډېرې نېټې شمېرې شاهدانې وي، د غير نورمال وچ والي او وچکالي يو څو ضلعي رسم شوی دی.

د راتلونکو اوو ورځو په ترڅ کې د روسيې په سويل او د قزاقستان په شمال کې د پراخو او درنو ورښتونو د دوام وړاندوينه شوې ده چې تمه کېږي په سيمه کې د وچکالي په کمولو کې اغېزمن اوسي.

يادونه: د خطرونو د وړاندوينې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقليمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر يوې اونۍ) وړاندوينې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنيزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخايونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سيمې چې پکښې غير نورمال شرايط ليدل شوي دي شاوخوا يې کرې چاپېره شوي ده. د لويې وچې په کچه دغه مقياس کې د دغو کړيو ټولې پوځي پوځي په تقريبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقليمي وړاندوينې نه کوي او دم گړی يا راتلونکي کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قطعی د واردمخه خبرداري سيستمونو شبکه (FEWS NET) د امريکا د متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي يوه پروژه ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عيني معلوماتو د برابرولو په ډگر کې فعاليت کوي. د دغې شبکې ليدلوري لږومأ د USAID اويا هم د امريکا متحدو ايالتونو د حکومت د ليدلورو منعکسونکي ندي. د هوا د حالاتو وړاندوينې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سيمه ييزو دفترونو او مرکزي دفتر، ، USDA ،USGS ،NOAA-CPC ، NASA او د اړوندو هېوادونو د يو شمېر نورو ملي او سيمه ييزو ارگانونو د گډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه خپلې پوښتنې او نظرونه دغې بريښنا پټې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او يا هم له 301-683-3424-1 شمېره ټليفون سره په اړيکه شئ. همدارنگه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو خپلې پوښتنې د USAID د پروگرامونو د مدير ښاغلي گيري ايليرتز د ټليفون شمېرې 1-202-254-0204 يا د نوموړي بريښنا پټې geilerts@usaid.gov باندې راوستوئ.